

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 28.9.2011
COM(2011) 594 galīgā redakcija

2011/0261 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA

par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK

{SEC(2011) 1102 galīgā redakcija}
{SEC(2011) 1103 galīgā redakcija}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Ievads. Finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļi, politikas mērķi un nepieciešamība nodrošināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību

Nesenā pasaules ekonomikas un finanšu krīze nopietni ietekmēja ekonomiku un publiskās finanses. Finanšu nozares rīcība ir bijusi nozīmīga krīzes izraisīšanā, bet izmaksas ir segušas valdības un Eiropas iedzīvotāju kopums. Eiropā un starptautiski daudzi ir vienisprātis, ka finanšu nozarei ir jādod taisnīgāks ieguldījums krīzes likvidēšanas izmaksās un par nozares pašreizējo nepietiekamo aplikšanu ar nodokļiem. Vairākas ES dalībvalstis jau ir veikušas atšķirīgus pasākumus finanšu nozares aplikšanai ar nodokļiem. Šā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt kopēju Eiropas pieeju šim jautājumam, kas ir savienojama ar iekšējo tirgu. Šā priekšlikuma mērķis ir papildināt ES tiesisko regulējumu par drošākiem finanšu pakalpojumiem, īpaši pievēršoties bīstamai uzvedībai dažos finanšu tirgu segmentos, lai izvairītos no iepriekšējās prakses atkātošanās.

Eiropas Komisija jau ir izskatījusi FDN īstenošanas ideju savā 2010. gada 7. oktobra paziņojumā Par nodokļiem finanšu sektorā¹. Ņemot vērā Komisijas veikto analīzi, kā arī atbildot uz daudziem Eiropadomes², Eiropas Parlamenta³ un Padomes aicinājumiem, šis priekšlikums ir pirmais solis:

- lai izvairītos no finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus sadrumstalotības, ņemot vērā nesaskaņoto valstu nodokļu arvien lielāko skaitu;
- lai nodrošinātu, ka finanšu iestādes dod savu taisnīgu ieguldījumu nesenās krīzes izmaksu segšanā, un nodrošinātu vienlīdzīgus apstākļus nodokļu ziņā salīdzinājumā ar citām nozarēm⁴;
- lai atturētu no darījumiem, kas neuzlabo finanšu tirgu efektivitāti, tādējādi papildinot reglamentējošos pasākumus, kuru mērķis ir novērst turpmākas krīzes.

Ņemot vērā lielākās daļas darījumu, kas potenciāli tiks aplikti ar nodokli, ārkārtīgi lielo mobilitāti, ir svarīgi izvairīties no kropļojumiem, ko rada nodokļu noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas vienusēji. Tiešām, vienīgi darbojoties visas ES līmenī, var izvairīties no finanšu tirgu sadrumstalotības pa darbībām un pāri robežām, nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret ES finanšu iestādēm un visbeidzot — nodrošināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību.

Tāpēc šajā priekšlikumā ir paredzēts saskaņot dalībvalstu finanšu darījumu nodokļus, lai nodrošinātu netraucētu vienotā tirgus darbību.

---

¹ COM(2010) 549 galīgā redakcija:

(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0549:FIN:EN:PDF>).

² Jo īpaši, Eiropadomes 2011. gada 11. marta sanāksmē euro zonas valstu vai valdību vadītāji vienojās, ka "ir jāpēta un jāizstrādā finanšu darījuma nodokļa ieviešana euro zonā, ES un starptautiskajā līmenī." Vēlāk Eiropadomes 2011. gada 24. un 25. marta sanāksmē atkātoja savu iepriekšējo secinājumu, ka ir jāpēta un jāizstrādā finanšu darījuma nodokļa globāla ieviešana.

³ Eiropas Parlaments 2010. gada 10. un 25. martā un 2011. gada 8. martā pieņēma rezolūcijas, kurās aicina Komisiju veikt FDN ietekmes novērtējumu, izpētot tā priekšrocības un trūkumus. Turklāt tas lūdza izvērtēt FDN potenciālu dot ieguldījumu ES budžetā un iespējas izmantot to kā novatorisku finansēšanas mehānismu, lai atbalstītu jaunattīstības valstu pielāgošanos klimata pārmaiņām un to mazināšanu, kā arī finansētu attīstības sadarbību.

⁴ Lielākā daļa finanšu un apdrošināšanas pakalpojumu ir atbrīvoti no PVN.

Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu Padomes 2011. gada 29. jūnija Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu⁵ arī šā priekšlikuma mērķis ir radīt jaunu ienākumu avotu ar mērķi pakāpeniski aizstāt dalībvalstu iemaksas ES budžetā, mazāk apgrūtinot valstu kases.

1.2. ES budžeta finansējums

Finanšu nozares nodokļu jautājums bija arī daļa no Komisijas 2010. gada 19. oktobra paziņojuma par ES budžeta pārskatīšanu⁶, kurā teikts, ka "Komisija uzskata, ka turpmāk minētie finansēšanas līdzekļi, kuru saraksts nav izsmeļošs, iespējami varētu būt pašu resursu avoti, ar kuriem pakāpeniski aizstāj valstu iemaksas, mazāk apgrūtinot valstu kases: ES finanšu nozares aplikšana ar nodokli." Turpmākais priekšlikums Padomes 2011. gada 29. jūnija Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu⁷ identificē FDN kā jaunu pašu resursu, ko iekļaus ES budžetā. Līdz ar to šis priekšlikums tiks papildināts ar atsevišķu priekšlikumu par pašu resursiem, norādot, kā Komisija ierosina, kā FDN kalpos kā ES budžeta avots.

1.3. Regulējuma konteksts

Eiropas Savienība pašlaik finanšu pakalpojumu nozarē īsteno vērīgu regulējuma reformu programmu. Līdz šā gada beigām Komisija ir iecerējusi ierosināt visus vajadzīgos elementus, lai radikāli uzlabotu Eiropas finanšu tirgu regulējumu un uzraudzību. ES finanšu pakalpojumu reformai ir četri stratēģiskie mērķi, proti, uzlabot finanšu nozares uzraudzību, stiprināt finanšu iestādes, un, ja nepieciešams, nodrošināt pamatu to atlabšanai, padarīt finanšu tirgu drošāku un pārredzamāku, kā arī palielināt finanšu pakalpojumu patērētāju aizsardzību. Ir paredzams, ka šī plašā reforma atgriezīs finanšu pakalpojumu nozari tautsaimniecības kalpībā, jo īpaši, lai finansētu izaugsmi. FDN priekšlikuma mērķis ir papildināt šīs regulējuma reformas.

1.4 Starptautiskais konteksts

Šis priekšlikums dod arī būtisku ieguldījumu pašlaik notiekošajās starptautiskajās diskusijās par finanšu nozares aplikšanu ar nodokļiem, un jo īpaši FDN attīstību globālā līmenī. Lai optimāli samazinātu risku, pieejas koordinēšana starptautiskā līmenī ir labākais risinājums. Šis priekšlikums parāda, kā var izstrādāt un īstenot efektīvu FDN, kas rada ievērojamus ieņēmumus. Tam būtu jāpaver ceļš uz pieeju, kas saskaņota ar nozīmīgākajiem starptautiskajiem partneriem.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

2.1. Apspriešanās un speciālās zināšanas

Šis priekšlikums izstrādāts, pamatojoties uz visdažādāko ārējo palīdzību. Tā izpaudās kā saņemtās atsauksmes pēc sabiedriskās apspriešanas par finanšu nozares aplikšanu ar nodokļiem, mērķtiecīgām konsultācijām ar dalībvalstīm, ekspertiem un finanšu nozares ieinteresētajām personām, kā arī trīs dažādiem ārējiem pētījumiem, kas tika pasūtīti, lai veiktu ietekmes novērtējumu.

---

⁵ COM(2011) 510 galīgā redakcija:
http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁶ COM(2010) 700 galīgā redakcija:
(<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0700:FIN:EN:PDF>).

⁷ COM(2011) 510 galīgā redakcija:
(http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwkl420/proposal_council_own_resources_en.pdf).

Apspriešanas procesa un ārējās palīdzības rezultāti ir atspoguļoti ietekmes novērtējumā.

2.2. Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējumā, kas pievienots šim priekšlikumam, analizēta papildu nodokļa finanšu nozarē ietekme uz mērķiem 1) nodrošināt finanšu nozares ieguldījumu valsts finansēs, 2) ierobežot nevēlamu uzvedību tirgū un tādējādi stabilizēt tirgus un 3) izvairīties no iekšējā tirgus kropļojumiem. Ietekmes novērtējumā analizēti divi pamatvarianti: finanšu darījuma nodoklis (FDN) un finanšu darbības nodoklis, kā arī daudzas tehniskas iespējas, kas ar tiem saistītas, un tika secināts, ka FDN ir labākais risinājums.

FDN, šķiet, ir potenciāls palielināt būtiskus nodokļu ieņēmumus no finanšu nozares, bet, tāpat kā finanšu darbības nodoklim, ir arī neliela negatīva ietekme uz IKP un tirgus darījumu apjoma samazinājuma risks. Lai novērstu pārvietošanas risku, ir nepieciešama koordinēta pieeja gan ES līmenī, lai izvairītos no vienotā tirgus sadrumstalotības, gan starptautiskā līmenī saskaņā ar G-20 sadarbības plāniem.

Turklāt, lai reaģētu uz risku saistībā ar tirgus reakciju un ietekmi uz attīstību, FDN ir īpaši tā izveidots, lai mazinātu nodokļa ekonomiskās sekas un aplikšanas biežumu, iespējamo izvairīšanās stratēģiju un pārvietošanas risku:

- plaši definēta nodokļa piemērošanas joma attiecībā uz finanšu instrumentiem, darījumiem, tirdzniecības veidiem un finanšu dalībniekiem, kā arī darījumiem, ko veic finanšu koncerna iekšienē;
- rezidences principa izmantošana — aplikšana ar nodokli notiek finanšu dalībnieku reģistrācijas dalībvalstī, neatkarīgi no darījumu vietas. Direktīva arī nosaka, ka ar nodokli Eiropas Savienībā aplik gadījumā, ja finanšu darījumā ar dalībnieku no ES iesaistīta ārpus ES esoša finanšu iestāde, un gadījumā, ja viena no tās filiālēm ES ir iesaistīta finanšu darījumā;
- nodokļu likmes noteikšana pienācīgā līmenī, lai mazinātu iespējamo ietekmi uz kapitāla izmaksām nefinansiālu ieguldījumu nolūkos;
- gan vērtspapīru (akciju, obligāciju), lai netraucētu kapitāla piesaistīšanu valdībām un uzņēmumiem, gan valūtu izslēgšana no FDN darbības jomas darījumu primārajā tirgū. Šī primāro tirgu izslēgšana ir saderīga ar ilgstošu ES politisko praksi, kā arī ietverta Direktīvā 2008/7/EK;
- privāto māsaimniecību, uzņēmumu vai finanšu iestāžu aizdošanas un aizņemšanās darbību un citu ikdienas finanšu darbību, piemēram, hipotekāro kredītu vai maksājumu darījumu nošķiršana;
- finanšu darījumu, piemēram, ar Eiropas Centrālo banku (ECB) un valstu centrālajām bankām, izslēgšana no FDN darbības jomas, tā, ka direktīva neietekmēs finanšu iestāžu refinersēšanas iespējas vai monetārās politikas instrumentus.

Ņemot vērā riska mazināšanas pasākumus, ko nodrošina faktiski ierosinātā FDN struktūra, negatīvā ietekme uz IKP līmeni ilgtermiņā būs ierobežota līdz apmēram 0,5 % salīdzinājumā ar pamata scenāriju.

Ietekmes novērtējums liecina, ka FDN ietekmēs finanšu nozares tirgu darbību un uzņēmējdarbības modeļus. Automatizēto tirdzniecību finanšu tirgos var ietekmēt nodokļu izraisītās darījuma izmaksas, tāpēc ka šīs izmaksas samazinātu mazo peļņu. Tas jo īpaši attiecas uz uzņēmējdarbības modeli, kur notiek bieža tirdzniecība, saistībā ar tirdzniecības platformu, kur finanšu iestādes veic daudz liela apjoma darījumu ar mazu ienesību. Tos varētu aizstāt ar algoritmiem, kas izraisa mazāku skaitu, bet augstākas ienesības darījumus (pirms nodokļu nomaksas).

Ietekmes novērtējums arī liecina, ka FDN būs progresīva ietekme uz sadali, t. i., tā ietekme palielināsies proporcionāli ienākumiem, jo augstāku ienākumu grupas gūst lielāku labumu no pakalpojumiem, ko sniedz finanšu nozare. Tas jo īpaši attiecas uz FDN, kas aprobežojas ar darījumiem ar finanšu instrumentiem, piemēram, obligācijām un akcijām, un to atvasinājumiem. Privātās mājsaimniecības un MVU, kuri aktīvi neiegulda finanšu tirgos, šis priekšlikums maz skars, jo, izstrādājot FDN, ir paredzēta nošķiršana.

Nodokļu ieņēmumu ģeogrāfiskais sadalījums atkarīgs no nodokļa tehniskā projekta. Saskaņā ar šo direktīvu ģeogrāfiskā izplatība būs atkarīga no finanšu darījumā iesaistīto finanšu iestāžu atrašanās vietas, nevis no finanšu instrumentu tirdzniecības vietas. Tas varētu radīt zemāku nodokļu ieņēmumu koncentrācijas pakāpi, īpaši situācijās, kur finanšu iestādes iesaistās tirdzniecības platformā tādu finanšu iestāžu vārdā, kas reģistrētas citā dalībvalstī.

Direktīva arī nodrošina, ka īpašie pasākumi, lai novērstu nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu, tiek noteikti dalībvalstu un Savienības līmenī, izmantojot deleģētos aktus. Pārskatīšanas klauzula ļaus pēc trīs gadu ilgušās īstenošanas izvērtēt FDN iespaidu uz iekšējā tirgus pareizu darbību, finanšu tirgiem un tautsaimniecību, ņemot vērā nodokļu uzlikšanas attīstību finanšu nozarē starptautiskos mērogos.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

3.1. Juridiskais pamats

Ierosinātās direktīvas juridiskais pamats ir LESD 113. pants. Priekšlikuma mērķis ir saskaņot tiesību aktus par netiešajiem nodokļiem par finanšu darījumiem, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu pareizu iekšējā tirgus darbību un novērstu konkurences kropļojumus.

3.2. Subsidiaritāte un proporcionalitāte

Lai novērstu darījumu un tirgus dalībnieku nepamatotu pārvietošanu un finanšu instrumentu substitūciju ES, ir nepieciešama vienota ES līmeņa definīcija par FDN galvenajām īpašībām. Citiem vārdiem sakot, vienota ES līmeņa definīcija ir nepieciešama, lai nodrošinātu pienācīgu iekšējā tirgus darbību un novērstu konkurences kropļojumus ES iekšienē.

Tieši tāpat vienotai definīcijai ES līmenī varētu būt izšķiroša nozīme, lai samazinātu pašreizējo iekšējā tirgus darbību sadrumstalotību, tostarp attiecībā uz dažādiem finanšu nozares produktiem, kas bieži kalpo kā tuvi aizstājēji. FDN nesaskaņošana novedīs pie nodokļu arbitrāžas un iespējamu dubulto aplikšanu vai neaplikšanu nemaz. Tas ne tikai neļauj finanšu darījumus veikt līdzvērtīgas konkurences apstākļos, bet ietekmē arī dalībvalstu ieņēmumus. Turklāt tas uzliek finanšu nozarei papildus izdevumus, kas saistīti ar atbilstības nodrošināšanu un rodas no pārāk atšķirīgiem nodokļu režīmiem.

To apstiprina empīriskie pierādījumi. Valstu nodokļi par finanšu darījumiem līdz šim izraisīja darbības un/vai iestādes pārvietošanu vai, lai no tā izvairītos, bija tā izstrādāti, ka tika iekasēti tikai

par relatīvi nekustīgu nodokļa bāzi, bieži atstājot neapliktus tuvos aizstājējus. Galveno jēdzienu un īstenošanas koordinācijas saskaņošana ES mērogā tādējādi ir priekšnoteikums, lai finanšu darījuma nodokļa piemērošana būtu sekmīga un lai izvairītos no kropļojumiem. Šāda ES rīcība arī veicinās vēlamu pieeju.

Šis priekšlikums tāpat tiecas noteikt kopēju nodokļa struktūru un kopīgus noteikumus par uzliekamību. Tādējādi priekšlikums atstāj pietiekamu rīcības brīvību dalībvalstīm, kad runa ir par faktisko nodokļu likmes noteikšanu virs minimālās un uzskaites un pārskatu sniegšanas pienākumu īpatnības, kā arī nodokļu nemaksāšanas, apiešanas vai ļaunprātīgas izmantošanas novēršana.

Vienota FDN sistēma ES tāpēc ievēro subsidiaritātes un proporcionalitātes principu, kas noteikts LES 5. pantā. Šā priekšlikuma mērķus nevar pietiekami efektīvi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, tādēļ, lai nodrošinātu iekšējā tirgus pareizu darbību, tos labāk varētu īstenot Savienības līmenī.

Ierosinātā saskaņošana direktīvas nevis regulas veidā nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu izvirzītos mērķus, pirmkārt un galvenokārt, lai nodrošinātu pareizu iekšējā tirgus darbību. Tādējādi priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu.

3.3. Detalizēts paskaidrojums par šo priekšlikumu

3.3.1. I nodaļa (Priekšmets, darbības joma un definīcijas)

Šī nodaļa nosaka ES ierosinātā FDN pamata satvaru. Šā FDN mērķis ir aplikt ar nodokli bruto darījumus pirms ieskaita.

Nodokļa darbības joma ir plaša, jo tā mērķis ir aptvert darījumus, kas attiecas uz visu veidu finanšu instrumentiem, jo bieži tie ir tuvi aizstājēji viens otram. Tādējādi darbības joma attiecas uz instrumentiem, kas ir tirgojami kapitāla tirgū, naudas tirgus instrumentiem (izņemot maksāšanas instrumentus), vienībām vai akcijām kolektīvo ieguldījumu uzņēmumos (kas ietver PVKIU un alternatīvu ieguldījumu fondus⁸) un atvasinājumu līgumiem. Turklāt nodokļa darbības joma nav ierobežota tikai ar tirdzniecību organizētos tirgos, piemēram, regulētos tirgos, daudzpusējās tirdzniecības sistēmās, bet attiecas arī uz cita veida darījumiem, tostarp ārpusbiržas tirdzniecību. Tā nav arī ierobežota tikai ar īpašumtiesību nodošanu, bet gan rāda pienākumu uzņemšanos, atspoguļojot to, vai iesaistītā finanšu iestāde uzņemas risku, ko nosaka konkrētais finanšu instruments ("pirkšana un pārdošana"). Turklāt, ja atvasinājumu līguma rezultāts ir finanšu instrumentu piegādes, papildus ar nodokli apliekamajam atvasinājumu līgumam arī finanšu instrumentu piegāde tiek aplikta ar nodokli ar nosacījumu, ka visi citi nosacījumi aplikšanai ar nodokli ir izpildīti.

Darījumi ar Eiropas Centrālo banku un valstu centrālajām bankām tomēr ir izslēgti no FDN darbības jomas, lai izvairītos no negatīvas ietekmes uz finanšu iestāžu refinansēšanas iespējām vai monetāro politiku kopumā.

---

⁸ Atsauce uz finanšu instrumentu definīciju Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvas 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK, I pielikumā (OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.). Šī definīcija aptver vienības kolektīvo ieguldījumu uzņēmumos. Tāpat pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU), kas definēti Direktīvas 2009/65/EK (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.) 1. panta 2. punktā, un alternatīvo ieguldījumu fondu (AIF), kas definēti Direktīvas 2011/61/ES (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.) 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, akcijas un sertifikāti ir finanšu instrumenti. Šo instrumentu parakstīšana un dzēšana tiek uzskatītas par finanšu darījumiem šā priekšlikuma nozīmē.

Jo īpaši attiecībā uz finanšu instrumentiem, kuru iegāde, pārdošana un nodošana tiek aplikta ar nodokli, un atvasinājumi līgumu noslēgšanu vai pārjaunošanu, attiecīgie reglamentējošie noteikumi ES līmenī sniedz skaidru, visaptverošu un pieņemtu definīciju kopumu⁹. It īpaši attiecībā uz līdz šim minētajiem atvasinājumu līgumiem, tas attiecas uz atvasinājumiem investīciju nolūkos. No definīcijām izriet, ka tūlītēji valūtas darījumi nav ar nodokli aplikami finanšu darījumi, bet valūtas atvasinājumu līgumi — ir. Atvasinājumu līgumi, kas attiecas uz precēm, ir aplikami ar nodokli, bet fiziskie preču darījumi — nav.

Finanšu darījumi var būt arī strukturētu instrumentu, t. i., tirgojamo vērtspapīru vai citu finanšu instrumentu, ko piedāvā kā vērtspapīrus, pirkšana/pārdošana vai nodošana. Šādi produkti ir salīdzināmi ar citiem finanšu instrumentiem, un tāpēc tos aptver šajā priekšlikumā lietotais termins "finanšu instruments". To izslēgšana no FDN darbības jomas pavērtu izvairīšanās iespējas. Šai produktu kategorijā jo īpaši ietver banknotes, garantijas vērtspapīrus un sertifikātus, kā arī banku vērtspapīrus, kas parasti pārnes kredītrisku, kas saistīts ar aktīviem, piemēram, hipotēkām vai aizdevumiem tirgū, kā arī apdrošināšanas vērtspapīrus, kas ietver cita veida risku nodošanu, piemēram, riska parakstīšanu.

Tomēr nodokļa darbības joma ir finanšu darījumi, ko veic finanšu iestādes, kas darbojas kā puses finanšu darījumā, vai nu uz sava rēķina, vai uz citu personu rēķina, vai kas darbojas darījuma puses vārdā. Šī pieeja nodrošina, ka FDN tiek visaptveroši piemērots. Praktiski tas parasti ir redzams pēc attiecīgajiem grāmatvedības ierakstiem.

Finanšu iestāžu definīcija ir plaša un būtībā ietver ieguldījumu uzņēmumus, organizētos tirgus, kredītiestādes, apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrības, kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus un to pārvaldītājus, pensiju fondus un to pārvaldītājus, kontrolakciju sabiedrības, finanšu līzinga sabiedrības, īpašam nolūkam paredzētas struktūras, un ja iespējams, atsaucas uz definīcijām, ko sniedz attiecīgie ES tiesību akti, kas pieņemti regulatīvos nolūkos. Papildus citas personas, kas ievērojamos apjomos veic noteiktas finanšu darbības, būtu jāuzskata par finanšu iestādēm.

Ierosinātā direktīva paredz deleģētās pilnvaras attiecībā uz papildu detaļām.

Centrālos darījumu starpniekus (CDS), centrālos vērtspapīru depozitārijus (CVD) un starptautiskos centrālos vērtspapīru depozitārijus (SCVD) neuzskata par finanšu iestādēm, ciktāl tie veic funkcijas, kas nav uzskatāmas par tirdzniecisku darbību pašas par sevi. Tās ir arī efektīvākas un pārredzamākas finanšu tirgu darbības atslēga.

Ierosināto FDN teritoriālo piemērošanu un dalībvalstu tiesības uzlikt nodokli definē, pamatojoties uz rezidences principu. Lai finanšu darījums būtu aplikams ar nodokli Eiropas Savienībā, vienai no darījumā iesaistītajām pusēm ir jābūt reģistrētai kādas dalībvalsts teritorijā. Aplikšana ar nodokli notiks dalībvalstī, kuras teritorijā atrodas finanšu iestāde, ar nosacījumu, ka šī iestāde ir darījumā iesaistītā puse, kas rīkojas vai nu uz sava rēķina, vai uz citas personas rēķina vai darījuma puses vārdā.

Reģistrācijas gadījumā, ja dažādās finanšu iestādes, kas ir darījuma dalībnieces vai darbojas pušu vārdā, atrodas dažādu dalībvalstu teritorijā, šīs dažādās dalībvalstis būs kompetentas aplikt darījumu ar nodokli pēc likmes, ko tās ir noteikušas saskaņā ar šo priekšlikumu. Ja attiecīgās iestādes atrodas tādas valsts teritorijā, kura nav Savienības dalībvalsts, darījumu ES neapliek ar FDN, izņemot tad, ja kāda no darījuma pusēm ir reģistrēta ES, un šajā gadījumā trešās valsts finanšu iestādi arī uzskata

---

⁹ Jo īpaši Direktīva 2004/39/EK (sk. iepriekšējo zemsvītras piezīmi).

par reģistrētu, un darījums kļūst apliekams ar nodokli attiecīgajā dalībvalstī. Ja darījumi tiek veikti tirdzniecības vietās ārpus ES, tas būs apliekams ar nodokli, ja vismaz viena no iestādēm, kas veic vai iesaistītās darījumā, atrodas ES.

Tomēr gadījumā, ja persona, kam jāmaksā nodoklis, var pierādīt, ka nepastāv saikne starp darījuma ekonomisko būtību un jebkuras dalībvalsts teritoriju, finanšu iestādi neuzskata par reģistrētu dalībvalstī.

Turklāt, ja finanšu instrumenti, kuru pirkšana un pārdošana ir apliekama ar nodokli, veido nodošanas objektu starp koncerna vienībām, šī nodošana ir apliekama ar nodokli, pat ja tā nav pirkšana vai pārdošana.

No minētā izriet, ka daudzas finanšu darbības neuzskata par finanšu darījumu saskaņā ar FDN loģiku, kuram jāsasniedz iepriekš minētie mērķi. Pēc iepriekš paskaidrotās primāro tirgu izslēgšanas lielākā daļa pašreizējo finansiālo darbību, kas attiecas uz iedzīvotājiem un uzņēmumiem, paliek ārpus FDN darbības jomas. Tas attiecas uz apdrošināšanas līgumu slēgšanu, mājokļu kredītiem, patēriņa kredītiem, norēķinu pakalpojumiem utt. (kaut gan ir ietverta vēlāka strukturēto produktu tirdzniecība). Arī tūlītēji valūtas darījumi nav FDN darbības jomā, kas saglabā kapitāla brīvu apriti. Tomēr uz atvasinājumu līgumiem, kuru pamatā ir valūtas darījumi, FDN attiecas, jo tie paši nav valūtas darījumi.

3.3.2. II nodaļa (Uzliekamība, nodokļa bāze un likmes)

Nodokļa uzliekamības brīdi definē kā brīdi, kad finanšu darījums notiek. Turpmāku atcelšanu nevar uzskatīt par iemeslu, lai izslēgtu nodokļa uzliekamību, izņemot kļūdu gadījumus.

Tā kā dažu finanšu instrumentu (izņemot atvasinājumus) pirkšanai/pārdošanai vai nodošanai no vienas puses, un pirkšanai/pārdošanai, nodošanai, atvasinājumu līgumu noslēgšanai vai pārjaunošanai, no otras puses, ir atšķirīgs raksturs un īpašības, tie jāsaista ar dažādām nodokļa bāzēm.

Dažu finanšu instrumentu (kas nav atvasinājumi) pirkšanai un pārdošanai parasti tiek noteikta cena vai cita veida atlīdzība. Loģiski, tās ir jādefinē kā ar nodokli apliekamas summas. Tomēr, lai izvairītos no tirgus kropļojumiem, ir nepieciešami īpaši noteikumi gadījumā, ja atlīdzība ir mazāka nekā tirgus cena, vai ja darījumi notiek starp koncerna vienībām un uz kuriem neattiecas jēdzieni "pirkšana" un "pārdošana". Šādos gadījumos nodokļa bāze ir tirgus cena, ko nosaka tiklīdz FDN kļūst uzliekams.

Atvasinājumu līgumu pirkšanas/pārdošanas, nodošanas, noslēgšanas un pārjaunošanas gadījumā FDN bāze ir nosacītā summa laikā, kad atvasinājuma līgums tiek pirktis/pārdots, nodots, noslēgts vai pārjaunināts. Šāda pieeja ļautu vienkārši un viegli piemērot FDN atvasinājumu līgumiem, vienlaikus nodrošinot zemas atbilstības nodrošināšanas un administratīvās izmaksas. Arī šī pieeja apgrūtina mākslīgu nodokļu sloga samazināšanu, izmantojot atvasinājumu līgumu radošus risinājumus, jo nodokļu atvieglojumu nebūs, piemēram, ja līgums noslēgts tikai par cenu vai vērtību atšķirībām. Turklāt tas nozīmē aplikšanu ar nodokli pirkšanas/pārdošanas, nodošanas, vai līguma noslēgšanas brīdī salīdzinājumā ar naudas plūsmas aplikšanu ar nodokli līguma dzīves cikla dažādos brīžos. Likmei, ko izmanto šajā gadījumā, jābūt diezgan zelai, lai noteiktu atbilstošu nodokļu slogu.

Īpaši noteikumi varētu būt nepieciešami dalībvalstīs, lai novērstu izvairīšanos no nodokļa, nemaksāšanu un ļaunprātīgu izmantošanu (sk. arī 3.3.3. punktu). Piemēram, gadījumos, ja nosacītā

summa ir mākslīgi sadalīta: mijmaiņas nosacīto summu, piemēram, varētu dalīt ar patvaļīgi lielu koeficientu un visus maksājumus reizināt ar tādu pašu koeficientu. Tas atstātu nemainīgas instrumenta naudas plūsmas, bet patvaļīgi samazinātu nodokļa bāzi.

Ir vajadzīgi īpaši noteikumi, lai noteiktu ar nodokli apliekamo summu attiecībā uz darījumiem, kad ar nodokli apliekamā summa vai tās daļas ir izteiktas citā valūtā nekā novērtēšanas dalībvalstī.

Dažu finanšu instrumentu, kas nav atvasinājumi, pirkšana/pārdošana vai nodošana, no vienas puses, un atvasinājumu līgumu pirkšana/pārdošanu, nodošana, noslēgšana vai pārjaunināšana, no otras puses, ir atšķirīgas. Turklāt, tirgus, visticamāk, atšķirīgi reaģēs uz finanšu darījumu nodokli, ko piemēro katrai no šīm divām kategorijām. Šo iemeslu dēļ un lai nodrošinātu visumā vienlīdzīgu aplikšanu ar nodokli, likmēm jābūt diferencētām abu kategoriju starpā.

Likmēm jāņem vērā arī piemērojamo metožu atšķirības, lai noteiktu nodokļa bāzi.

Vispārīgi runājot, minimālās nodokļa likmes (virs kurām valsts politikai ir iespējas manevrēšanai), ir ierosinātas noteikt pietiekami augstā līmenī, lai sasniegtu šīs direktīvas saskaņošanas mērķi. Tajā pašā laikā piedāvātais līmenis ir pietiekami zems, lai pārvietošanas risks būtu minimāls.

3.3.3. III nodaļa (FDN maksāšana, ar to saistītie pienākumi un izvairīšanās, nemaksāšanas un ļaunprātīgas izmantošanas novēršana)

Šis priekšlikums nosaka FDN darbības jomu, atsaucoties uz finanšu darījumiem, kuros ir iesaistīta finanšu iestāde, kas atrodas dalībvalsts teritorijā, (kas darbojas vai nu uz sava rēķina vai uz citas personas rēķina), vai uz darījumiem, kuros iestāde rīkojas citas puses vārdā. Faktiski finanšu iestādes veic lielāko daļu darījumu finanšu tirgū, un FDN būtu jākoncentrējas uz finanšu nozari kā tādu, nevis uz iedzīvotājiem. Tāpēc šīm iestādēm būtu jāmaksā nodoklis nodokļu iestādēm. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai noteikt citas personas solidāri atbildīgas par nodokļa samaksu, ieskaitot gadījumus, kad darījumā iesaistītās puses mītne atrodas ārpus Eiropas Savienības.

Daudzi finanšu darījumi tiek veikti ar elektroniskiem līdzekļiem. Šādos gadījumos FDN būtu jāmaksā nekavējoties uzliedzības brīdī. Citos gadījumos FDN būtu jāmaksā termiņā, kurš ir pietiekami ilgs, lai maksājumu varētu manuāli apstrādāt, tas novērš nepamatotas naudas plūsmas priekšrocības, ko uzkrāj attiecīgā finanšu iestāde. Šajā ziņā trīs darba dienu laiku var uzskatīt par atbilstīgu.

Dalībvalstīm būtu jāuzliek par pienākumu veikt attiecīgos pasākumus, lai FDN iekasētu precīzi un laikus, un novērstu nodokļu nemaksāšanu, apiešanu un ļaunprātīgu izmantošanu.

Šajā sakarā dalībvalstīm būtu jāizmanto pašreizējie un turpmākie ES tiesību akti par finanšu tirgu, kas ietver ziņošanas un datu uzturēšanas saistības attiecībā uz finanšu darījumiem.

Ja nepieciešams, tās var izmantot arī pieejamos administratīvās sadarbības instrumentus, kas attiecas uz paziņojumu par nodokļu uzrēķinu, jo īpaši Padomes 2011. gada 15. februāra Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK¹⁰ (piemēro no 2013. gada 1. janvāra), Padomes 2010. gada 16. marta Direktīvu 2010/24/EK par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem¹¹ (piemēro no 2012. gada 1. janvāra). Attiecīgos

¹⁰ OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp.

¹¹ OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp.

gadījumos var pielietot arī citus instrumentus, piemēram, *OECD* — Eiropas Padomes Daudzpusējo konvenciju par savstarpēju administratīvo palīdzību nodokļu lietās¹².

Ierosinātā direktīva paredz deleģētās pilnvaras attiecībā uz papildu detaļām.

Kopā ar konceptuālo pieeju, kas ir FDN pamatā (plaša darbības joma, rezidences princips, nav atbrīvojumu), iepriekš izklāstītie noteikumi ļauj samazināt nodokļu nemaksāšanu, apiešanu vai ļaunprātīgu izmantošanu.

3.3.4. *IV nodaļa (Nobeiguma noteikumi)*

No šī priekšlikuma mērķa — saskaņošanas — izriet, ka nav jāļauj dalībvalstīm saglabāt vai ieviest tādus nodokļus par finanšu darījumiem, kas nav ierosinātās direktīvas objekts FDN vai PVN. Attiecībā uz PVN būtu jāturpina piemērot tiesības izvēlēties nodokļu režīmu, kā paredzēts Padomes 2006. gada 28. novembra Direktīvas 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu¹³ 137. panta 1. punkta a) apakšpunktā. Citiem nodokļiem, piemēram, par apdrošināšanas prēmijām utt., protams, ir atšķirīgs raksturs, tāpat kā reģistrācijas maksām par finanšu darījumiem gadījumā, ja tās veido patiesu atlīdzību par izmaksām vai sniegto pakalpojumu. Šis priekšlikums tādējādi neietekmē šos nodokļus un nodevas.

Padomes 2008. gada 12. februāra Direktīvas 2008/7/EK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai¹⁴, noteikumi joprojām principā ir pilnībā piemērojami. Tas nozīmē, piemēram, ka — kā minēts Direktīvas 2008/7/EK 5. panta 2. punktā — akciju vai citu tā paša tipa vērtspapīru vai šādu vērtspapīru sertifikātu, obligāciju — tostarp valsts obligāciju — vai citu apgrozāmo vērtspapīru, kas attiecas uz aizdevumiem, primārā emisija ES nav pakļauta FDN. Lai izvairītos no iespējamā konflikta starp abām direktīvām, būtu tomēr jāparedz, ka ierosinātā direktīva ir prioritāra pār Direktīvas 2008/7/EK noteikumiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Sākotnējas aplēses rāda, ka atkarībā no tirgus reakcijas nodokļa ieņēmumi visā ES katru gadu varētu būt EUR 57 miljardi.

Priekšlikums varētu radīt būtiski jaunu ienākumu avotu dalībvalstu un ES budžetam — saskaņā ar priekšlikumu Padomes 2011. gada 29. jūnija Lēmumam par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu.

ES ieņēmumus no FDN var pilnībā vai daļēji izmantot kā pašu resursus ES budžetā, aizstājot dažus esošos pašu resursus, ko maksā no valstu budžetiem, kas veicinātu dalībvalstu budžeta konsolidācijas centienus. Komisija atsevišķi iesniegs nepieciešamos papildu priekšlikumus, nosakot, kā FDN varētu izmantot kā ES budžeta avotu.

¹²

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>.

¹³ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

¹⁴ OV L 46, 21.2.2008., 11. lpp.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA

par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹⁵,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁶,

saskaņā ar īpašo likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Nesenā finansiālā krīze ir visos līmeņos raisījusi diskusijas par iespējamu papildu nodokli finanšu nozarē, it sevišķi — par finanšu darījuma nodokli (FDN). Diskusijas pamatā ir vēlēšanās nodrošināt, lai finanšu nozare iesaistās krīzes izmaksu segšanā un turpmāk tā tiek aplikta ar nodokļiem tikpat taisnīgi kā citas nozares; mazināt finanšu iestāžu stimulus uzņemties pārmērīgi riskantas darbības; papildināt regulatīvos pasākumus, kuru mērķis ir izvairīties no turpmākām krīzēm, un ģenerēt papildu ieņēmumus valdību budžetiem vai konkrētām politiskām vajadzībām.
- (2) Lai novērstu kropļojumus, ko rada dalībvalstu vienpusēji noteikti pasākumi, ņemot vērā attiecīgo finanšu darījumu lielākās daļas ārkārtīgi augsto mobilitāti, un tādējādi nodrošinātu iekšējā tirgus pareizu darbību, ir svarīgi Savienības līmenī saskaņot FDN galvenās iezīmes dalībvalstīs. Tādā veidā varētu izvairīties no pamudinājumiem uz nodokļu arbitrāžu Savienībā un sadalījuma kropļojumiem Savienības finanšu tirgu starpā, kā arī dubultas nodokļu uzlikšanas vai nodokļu neuzlikšanas iespējām.
- (3) Lai iekšējais tirgus darbotos pareizi, FDN būtu jāattiecas uz tirdzniecību ar plašu finanšu instrumentu klāstu, ieskaitot strukturētos instrumentus, gan organizētos tirgos, gan "ārpus biržas", kā arī uz visu atvasinājumu līgumu noslēgšanu un pārjaunošanu. Tā paša iemesla dēļ tam būtu jāattiecas uz vispārēji noteiktu finanšu iestāžu loku.
- (4) Finanšu instrumentu definīcija Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 21. aprīļa Direktīvas 2004/39/EK, kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes

---

¹⁵ OV C ..., ..., ... lpp. .

¹⁶ OV C ..., ..., ... lpp.

Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK¹⁷, I pielikumā aptver kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu vienības. Tas nozīmē, ka akcijas un sertifikāti pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumos (PVKIU), kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU)¹⁸ 1. panta 2. punktā, un alternatīvajos ieguldījumu fondos (AIF), kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 8. jūnija Direktīvas 2011/61/ES par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010¹⁹ 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, ir finanšu instrumenti. Tādēļ šo instrumentu parakstīšana un dzēšana ir darījumi, uz kuriem jāattiecas FDN.

- (5) Lai saglabātu finanšu tirgu efektīvu un pārredzamu funkcionēšanu, no šās direktīvas aptverto personu loka ir jāizslēdz atsevišķas vienības, ciktāl tās pilda funkcijas, kuras tiek uzskatītas nevis par tirdzniecisku darbību pašu par sevi, bet darbību, kas veicina tirdzniecību, vai arī tad, kad tās iesaistās finanšu darījumos nolūkā finansiāli palīdzēt dalībvalstīm.
- (6) Darījumiem ar valstu centrālajām bankām, tāpat kā darījumiem ar Eiropas Centrālo banku, nebūtu jābūt pakļautiem FDN, lai izvairītos no negatīvas ietekmes uz finanšu iestāžu refinansēšanas iespējām un monetāro politiku kopumā.
- (7) Izņemot atvasinājumu līgumu slēgšanu un pārjaunošanu, lielākā daļa tirdzniecības sākotnējā tirgū un darījumi, kas attiecas uz pilsoņiem un uzņēmumiem, kā apdrošināšanas līgumu slēgšana, hipotekārais aizdevums, patēriņa kredīts vai maksājumu pakalpojumi, būtu jāizslēdz no FDN darbības jomas, lai nekavētu uzņēmumu un valdību kapitāla piesaistīšanu un izvairītos no ietekmes uz mājsaimniecībām.
- (8) Būtu jāsaskaņo uzliekamība un nodokļa bāze, lai izvairītos no iekšējā tirgus kropļojumiem.
- (9) Uzliekamības brīdis nebūtu nevajadzīgi jāatliek, un tam būtu jāsakrīt ar brīdi, kad notiek finanšu darījums.
- (10) Lai nodokļa bāzi būtu iespējams maksimāli viegli noteikt nolūkā ierobežot uzņēmumu un nodokļu iestāžu izmaksas, tad tādu finanšu darījumu gadījumā, kas nav darījumi, kuri attiecas uz atvasinājumu līgumiem, parasti būtu jāņem vērā atlīdzība, kas tiek piešķirta sakarā ar darījumu. Ja atlīdzība netiek piešķirta vai ja piešķirtā atlīdzība ir zemāka par tirgus cenu, būtu uzskatāms, ka tirgus cena patiesi atspoguļo darījuma vērtību. Tāpat aprēķinu ērtības labad gadījumos, kad atvasinājumu līgumi tiek pirkti/pārdoti, nodoti, noslēgti vai pārjaunoti, būtu jāizmanto nosacītā summa.
- (11) Vienādas attieksmes interesēs būtu jāpiemēro vienota nodokļa likme katrā darījumu kategorijā, proti, tirdzniecība ar finanšu instrumentiem, kas nav atvasinājumi, no vienas puses, un atvasinājumu līgumu pirkšana/pārdošana, nodošana, noslēgšana vai pārjaunošana no otras.

---

¹⁷ OV L 145, 30.4.2004., 1.–44. lpp.

¹⁸ OV L 302, 17.11.2009., 32.–96. lpp.

¹⁹ OV L 174, 1.7.2011., 1.–73 lpp.

- (12) Lai novirzītu nodokļa uzlikšanu uz finanšu nozari kā tādu, nevis uz pilsoņiem, un tādēļ, ka finanšu iestādes izpilda vairākumu finanšu tirgu darījumu, nodoklim būtu jāattiecas uz šīm iestādēm neatkarīgi no tā, vai tās tirgojas savā vārdā vai citu personu vārdā, uz sava rēķina vai uz citu personu rēķina.
- (13) Finanšu darījumu augstās mobilitātes dēļ un tādēļ, lai palīdzētu mazināt varbūtēju izvairīšanos no nodokļa, FDN būtu piemērojams saskaņā ar rezidences principu.
- (14) Nodokļa minimālās likmes būtu nosakāmas pietiekami augstas, lai būtu iespējams sasniegt šās direktīvas noteikto saskaņotības mērķi. Tajā pašā laikā tām ir jābūt pietiekami zemām, lai minimizētu darbības pārcelšanas risku.
- (15) Lai FDN tiktu iekasēts rūpīgi un laicīgi, dalībvalstīm būtu jābūt pienākamam veikt nepieciešamos pasākumus. Lai sekmētos izvairīšanās, nemaksāšanas un ļaunprātīgas izmantošanas novēršana, dalībvalstīm ir jābūt pienākamam, kur nepieciešams, likt lietā pastāvošos nodokļu jomas savstarpējās palīdzības instrumentus un savā labā izmantot ziņošanas un datu uzturēšanas pienākumus, kas finanšu nozarei uzlikti ar attiecīgajiem tiesību aktiem.
- (16) Lai būtu iespējams pieņemt sīkāk detalizētus noteikumus par to, kā noteikt, vai zināmas finansiālas darbības ir uzņēmuma darbības ievērojama daļa, lai uzņēmumu šās direktīvas vajadzībām varētu uzskatīt par finanšu iestādi, kā arī sīkāk detalizētus noteikumus par aizsardzību pret izvairīšanos no nodokļiem, nodokļu nemaksāšanu un ļaunprātīgu izmantošanu, tad pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu deleģējamas Komisijai, kas konkretizētu šim nolūkam vajadzīgos pasākumus. Sevišķi svarīgi, lai sagatavošanas darba gaitā Komisija rīkotu pienācīgas konsultācijas, tostarp ekspertu līmenī. Sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, Komisijai būtu jānodrošina attiecīgo dokumentu laicīga un pienācīga nosūtīšana Padomei.
- (17) Lai novērstu nesaderību starp šo direktīvu un Padomes 2008. gada 12. februāra Direktīvu 2008/7/EK par netiešajiem nodokļiem, ko uzliek kapitāla piesaistīšanai²⁰, minētā direktīva būtu attiecīgi jāgroza.
- (18) Tā kā šās direktīvas mērķi, proti, Savienības līmenī saskaņot FDN būtiskās iezīmes, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un vienotā tirgus pareizas darbības nodrošināšanas nolūkā to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nosaka vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai,

---

²⁰ OV L 46, 21.2.2008., 11. lpp.

I nodaļa

Priekšmets, darbības joma un definīcijas

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo direktīvu tiek izveidota finanšu darījuma nodokļa (FDN) kopīgā sistēma.
  2. Šī direktīva attiecas uz visiem finanšu darījumiem, ar nosacījumu, ka vismaz viena no darījuma pusēm ir reģistrēta dalībvalstī un ka dalībvalsts teritorijā reģistrēta finanšu iestāde ir darījuma puse un rīkojas uz sava rēķina vai uz citas personas rēķina vai rīkojas darījuma puses vārdā.
  3. Šī direktīva neattiecas uz šādām vienībām:
    - (a) Eiropas Finanšu stabilitātes instrumentu;
    - (b) ievērojot 4. punkta c) apakšpunktu — starptautisku finanšu iestādi, ko dibinājušas divas vai vairākas dalībvalstis, kuras mērķis ir mobilizēt finansējumu un sniegt finansiālu palīdzību par labu tās locekļiem, kuri piedzīvo nopietnas finansēšanas problēmas vai kuriem tādas draud;
    - (c) centrālajiem darījumu starpniekiem (CDS), kad tie pilda CDS funkciju;
    - (d) centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem (CVD) un starptautiskajiem centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem (SCVD), kad tie pilda CVD vai SCVD funkciju.
- Tomēr, ja kāda vienība saskaņā ar punkta pirmo daļu nav apliekama ar nodokli, tas nav šķērslis tās darījuma partnera apliekamībai.
4. Šo direktīvu nepiemēro šādiem darījumiem:
    - (a) sākotnējā tirgus darījumiem, kas minēti Komisijas Regulas (EK) Nr. 1287/2006²¹ 5. panta c) punktā, izņemot pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumu (PVKIU), kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/65/EK²² 1. panta 2. punktā, un alternatīvo ieguldījumu fondu (AIF), kas definēti Direktīvas 2011/61/ES²³ 4. panta 1. punkta a) apakšpunktā, akciju un sertifikātu emisiju un dzēšanu;
    - (b) darījumiem ar Eiropas Savienību, Eiropas Atomenerģijas kopienу, Eiropas Centrālo banku, Eiropas Investīciju banku un Eiropas Savienības vai Eiropas Atomenerģijas kopienas izveidotām struktūrām, uz kurām attiecas Protokols par privilēģijām un imunitāti Eiropas Savienībā, tajā noteiktajās robežās un ar nosacījumiem tajā un tā

²¹ OV L 241, 2.9.2006., 1. lpp.

²² OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.

²³ OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.

īstenošanas nolīgumos vai mītnes nolīgumos, ciktāl tas neizraisa konkurences kropļojumus;

- (c) darījumiem ar starptautiskām organizācijām vai struktūrām, kuras nav minētas b) apakšpunktā un kuras par tādām atzinušas mītnes valsts pārvaldes iestādes, tādās robežās un ar tādiem nosacījumiem, kādi noteikti starptautiskajās konvencijās par šo struktūru izveidi vai mītnes nolīgumos;
- (d) darījumiem ar dalībvalstu centrālajām bankām.

2. pants *Definīcijas*

1. Šajā direktīvā ir piemērojamas šādas definīcijas:

- (1) "finanšu darījums" ir jebkurš no šiem:
  - (a) finanšu instrumenta pirkšana un pārdošana pirms ieskaita un norēķina, ieskaitot atpirkuma un atpakaļpirkuma un vērtspapīru aizdošanas un aizņemšanās līgumus;
  - (b) īpašnieka tiesības atteikties no finanšu instrumenta nodošana starp koncerna vienībām un katra līdzvērtīga darbība, kas nozīmē ar finanšu instrumentu saistītā riska nodošanu, gadījumos, uz kuriem neattiecas a) punkts;
  - (c) atvasinājumu līgumu noslēgšana vai pārjaunošana;
- (2) "finanšu instrumenti" ir finanšu instrumenti, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK²⁴ I pielikuma C iedaļā, un strukturētie instrumenti;
- (3) "atvasinājumu līgums" nozīmē finanšu instrumentu, kas definēts Direktīvas 2004/39/EK I pielikuma C iedaļas 4.–10. punktā;
- (4) "atpirkuma līgums" un "atpakaļpirkuma līgums" nozīmē līgumu, uz ko norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/49/EK²⁵ 3. pantā;
- (5) "vērtspapīru aizdevums" un "vērtspapīru aizņēmums" ir līgums, uz ko norādīts Direktīvas 2006/49/EK 3. pantā;
- (6) "strukturēti instruments" nozīmē tirgojamus vērtspapīrus vai citus finanšu instrumentus, kurus piedāvā, izdarot pārvēršanu vērtspapīros Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2006/48/EK²⁶ 4. panta 36. punkta nozīmē, vai līdzvērtīgus darījumus, kas saistīti ar tāda riska nodošanu, kas nav kredītrisks;
- (7) "finanšu iestāde" ir jebkura no šīm:
  - (a) ieguldījumu sabiedrība, kas definēta Direktīvas 2004/39/EK 4. pantā;

---

²⁴ OV L 145, 30.4.2004., 1. lpp.

²⁵ OV L 177, 30.6.2006., 201. lpp.

²⁶ OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

- (b) regulēts tirgus, kas definēts Direktīvas 2004/39/EK 4. pantā, un jebkura cita organizēta tirdzniecības vieta vai platforma;
- (c) kredītiestāde, kas definēta Direktīvas 2006/48/EK 4. pantā;
- (d) apdrošināšanas vai pārapdrošināšanas sabiedrība, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/138/EK²⁷ 13. pantā;
- (e) pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmums (PVKIU), kas definēts Direktīvas 2009/65/EK 1. pantā, un pārvaldības sabiedrība, kas definēta Direktīvas 2009/65/EK 2. pantā;
- (f) pensiju fonds vai papildpensijas kapitāla uzkrāšanas institūcija, kas definēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/41/EK²⁸ 6. panta a) punktā, šāda fonda vai institūcijas ieguldījumu pārvaldnieks;
- (g) alternatīvais ieguldījumu fonds (AIF) un alternatīvā ieguldījumu fonda pārvaldnieks (AIFP), kas definēti Direktīvas 2011/61/ES 4. pantā;
- (h) īpašam nolūkam izveidota struktūra, kas veic pārvēršanu vērtspapīros un kas definēta Direktīvas 2006/48/EK 4. pantā;
- (i) īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, kas definēta Direktīvas 2009/138/EEK 13. panta 26. punktā;
- (j) jebkurš cits uzņēmums, kas veic vienu no šīm darbībām, ja tās ir tā vispārējās darbības ievērojama daļa finanšu darījumu apjoma vai vērtības izteiksmē:
  - i) Direktīvas 2006/48/EK I pielikuma 1., 2., 3., 6. punktā norādītās darbības;
  - ii) tirdzniecību uz sava rēķina vai uz klientu rēķina attiecībā uz kādu no finanšu instrumentiem;
  - iii) līdzdalības iegūšanu uzņēmumos;
  - iv) dalību finanšu instrumentos vai to emisiju;
  - v) ar iv) punktā minētajām darbībām saistītu pakalpojumu sniegšanu;
- (8) "centrālais darījumu starpnieks" (CDS) ir juridiska persona, kas tiesiski ir starpnieks starp darījumu partneriem līgumos, kuri tiek tirgoti vienā vai vairākos finanšu tirgos, kļūdams par pircēju katram pārdevējam un par pārdevēju katram pircējam;
- (9) "ieskaita" nozīme ir definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/26/EK²⁹ 2. pantā;
- (10) "nosacītā summa" ir pamatā esošā nominālā summa, ko izmanto, lai aprēķinātu maksājumus par konkrēto atvasinājuma līgumu.

---

²⁷ OV L 335, 17.12.2009., 1. lpp.

²⁸ OV L 235, 23.9.2003., 10. lpp.

²⁹ OV L 166, 11.6.1998., 45. lpp.

2. Komisija saskaņā ar 13. pantu pieņem deleģētos aktus, kuros sīki izklāsta noteikumus par to, kā noteikt, vai 1. punkta 7. apakšpunkta j) punktā minētās darbības ir uzņēmuma vispārējās darbības ievērojama daļa.

3. pants *Reģistrācijas valsts*

1. Šajā direktīvā finanšu iestāde tiek uzskatīta par reģistrētu kādas dalībvalsts teritorijā, ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:
  - (a) attiecīgās dalībvalsts iestādes ir atļāvušas tai rīkoties kā finanšu iestādei, attiecībā uz darījumiem, uz kuriem attiecas minētā atļauja;
  - (b) attiecīgajā dalībvalstī tai ir reģistrētais sēdekļis;
  - (c) tās pastāvīgā adrese vai parastā uzturēšanās vieta ir attiecīgajā dalībvalstī;
  - (d) attiecīgajā dalībvalstī tai ir filiāle, attiecībā uz darījumiem, kurus veic minētā filiāle;
  - (e) tā ir puse, kas rīkojas vai nu uz sava rēķina, vai uz citas personas rēķina, vai rīkojas darījuma puses vārdā finanšu darījumā ar citu finanšu iestādi, kas ir reģistrēta attiecīgajā dalībvalstī atbilstīgi a), b), c) vai d) apakšpunktam, vai ar pusi, kura ir reģistrēta attiecīgās dalībvalsts teritorijā un nav finanšu iestāde.
2. Ja ir izpildīts vairāk nekā viens no 1. punkta nosacījumiem, tad, nosakot reģistrācijas valsti, būtisks ir sarakstā pirmais izpildītais nosacījums lejupeņā secībā.
3. Neatkarīgi no 1. punkta finanšu iestādi neuzskata par reģistrētu 1. punkta nozīmē, ja persona, kas atbild par FDN nomaksu, pierāda, ka nav saistības starp darījuma saimniecisko būtību un nevienas dalībvalsts teritoriju.
4. Personu, kas nav finanšu iestāde, uzskata par reģistrētu kādā dalībvalstī, ja tās reģistrētais sēdekļis vai — fiziskas personas gadījumā — pastāvīgā adrese vai parastā dzīvesvieta atrodas attiecīgajā valstī vai ja tai ir filiāle attiecīgajā valstī, attiecībā uz šādas filiāles veiktajiem finanšu darījumiem.

II nodaļa **Uzliekamība, nodokļa bāze un likmes**

4. pants *FDN uzliekamība*

1. FDN kļūst uzliekams katram finanšu darījumam brīdī, kad finanšu darījums notiek.
2. Finanšu darījuma vēlāka atcelšana vai izlabošana neietekmē uzliekamību, izņemot kļūdu gadījumus.

5. pants

FDN bāze tādu finanšu darījumu gadījumā, kas nav saistīti ar atvasinājumu līgumiem

1. To finanšu darījumu gadījumā, kas nav 2. panta 1. punkta 1. apakšpunkta c) punktā minētie un — attiecībā uz atvasinājumu līgumiem — 2. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) un b) punktā minētie, nodokļa bāze ir viss, kas veido par nodošanu samaksāto vai maksājamo atlīdzību no darījuma partnera vai trešas personas.
2. Neatkarīgi no šā panta 1. punkta tajā minētajos gadījumos nodokļa bāze ir tirgus cena, ko nosaka brīdī, kad FDN kļūst uzliekams:
  - a) ja atlīdzība ir mazāka par tirgus cenu;
  - b) gadījumos, kas minēti 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā.
3. Šā panta 2. punkta izpildes vajadzībām tirgus cena nozīmē pilnu summu, kas darījumā godīgas konkurences apstākļos būtu jāsamaksā kā atlīdzība par attiecīgo finanšu instrumentu.

6. pants

Nodokļa bāze ar atvasinājumu līgumiem saistītu finanšu darījumu gadījumā

To finanšu darījumu gadījumā, kas minēti 2. panta 1. punkta 1. apakšpunkta c) punktā un — attiecībā uz atvasinājumu līgumiem — 2. panta 1. punkta 1. apakšpunkta a) un b) punktā, FDN bāze ir atvasinājumu līguma nosacītā summa finanšu darījuma brīdī.

Ja tiek konstatēts vairāk par vienu nosacīto summu, nodokļa bāzes noteikšanai izmanto lielāko summu.

7. pants

Kopīgi noteikumi par nodokļa bāzi

Ja vērtība, kas saskaņā ar 5. vai 6. pantu vajadzīga nodokļa bāzes noteikšanai, pilnīgi vai daļēji ir izteikta valūtā, kas nav nodokļa uzlicējas dalībvalsts valūta, piemērojamais pārrēķina kurss ir jaunākais pārdošanas kurss, kas brīdī, kad FDN kļūst uzliekams, reģistrēts attiecīgās dalībvalsts visreprezentatīvākajā valūtas tirgū, vai pārrēķina kurss, ko nosaka ar atsauci uz minēto tirgu saskaņā ar minētās dalībvalsts izdotajiem noteikumiem.

8. pants

Likmju piemērošana, struktūra un līmenis

1. Dalībvalstis piemēro FDN likmes, kas ir spēkā brīdī, kad nodoklis kļūst uzliekams.
2. Katra dalībvalsts nosaka likmes procentos no nodokļa bāzes.

Likmes nav zemākas kā:

- (a) 0,1 % par 5. pantā norādītajiem finanšu darījumiem;
- (b) 0,01 % par 6. pantā norādītajiem finanšu darījumiem.

3. Dalībvalstis piemēro vienu likmi visiem finanšu darījumiem, kas ietilpst vienā kategorijā atbilstīgi šā panta 2. punkta a) un b) apakšpunktam.

III nodaļa

FDN maksāšana, ar to saistītie pienākumi un izvairīšanās, nemaksāšanas un ļaunprātīgas izmantošanas novēršana

9. pants

Persona, kas atbild par FDN nomaksu nodokļu iestādēm

1. FDN par katru finanšu darījumu maksā katra finanšu iestāde, kas atbilst kādam no šiem nosacījumiem:
  - (a) tā ir darījuma puse, kas rīkojas vai nu uz sava rēķina, vai uz citas personas rēķina;
  - (b) tā rīkojas kādas darījuma puses vārdā; vai
  - (c) darījums ir veikts uz tās rēķina.
2. Ja finanšu iestāde rīkojas citas finanšu iestādes vārdā vai uz tās rēķina, par FDN nomaksu atbild tikai šī cita finanšu iestāde.
3. Darījuma katra puse, ieskaitot personas, kas nav finanšu iestādes, kļūst solidāri atbildīgas par tāda nodokļa nomaksu, kas jāmaksā finanšu iestādei par minēto darījumu, ja minētā finanšu iestāde nav nomaksājusi nodokli 10. panta 4. punktā noteiktajā termiņā.
4. Dalībvalstis var noteikt, ka persona, kas nav par šā panta 1., 2. un 3. punktā norādītā par FDN nomaksu atbildīgā persona, ir uzskatāma par solidāri atbildīgu par nodokļa nomaksu.

10. pants

Noteikumi par FDN nomaksas termiņiem, pienākumiem nolūkā nodrošināt nomaksu un nomaksas pārbaudi

1. Dalībvalstis nosaka reģistrācijas, uzskaites, ziņošanas pienākumus un citus pienākumus nolūkā nodrošināt nodokļu iestādēm saņemamā FDN faktisku nomaksu.
2. Dalībvalstis nosaka pasākumus, kas nodrošina, ka katra persona, kas atbild par FDN nomaksu, iesniedz nodokļu iestādēm deklarāciju, izklāstot visu informāciju, kas vajadzīga, lai aprēķinātu FDN, kas kļuvis uzliekams viena mēneša laikā, ieskaitot pēc katras no likmēm aplikto darījumu kopējo vērtību. FDN deklarāciju iesniedz līdz nākamā mēneša desmitajam datumam pēc tā mēneša, kurā FDN kļuvis uzliekams.
3. Gadījumos, kad uz finanšu iestādēm neattiecas Direktīvas 2004/39/EK 25. panta 2. punkts, dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes rīcībā vismaz piecus gadus ir attiecīgie dati par visiem finanšu darījumiem, ko tās ir veikušas gan savā vārdā vai citas personas vārdā, gan uz sava rēķina vai citas personas rēķina.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka jebkurš maksājamais FDN tiek samaksāts nodokļu iestādēm šādā brīdī:

- (a) brīdī, kad nodoklis kļūst uzliekams — ja darījumu veic elektroniski;
  - (b) trīs darba dienās no brīža, kad nodoklis kļūst uzliekams — visos citos gadījumos.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka šajā jautājumā kompetentās iestādes pārbauda, vai nodoklis ir pareizi nomaksāts.

11. pants

Īpaši noteikumi par izvairīšanās, nemaksāšanas un ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu

1. Dalībvalstis pieņem pasākumus, kuri novērš izvairīšanos no nodokļiem, nodokļu nemaksāšanu un ļaunprātīgu izmantošanu.
2. Komisija var saskaņā ar 13. pantu pieņemt deleģētos aktus, konkretizējot, kādi pasākumi dalībvalstīm jāveic, izpildot šā panta 1. punktu.
3. Kad nepieciešams, dalībvalstis izmanto Savienības pieņemtos noteikumus par administratīvo sadarbību nodokļu lietās, it sevišķi Padomes Direktīvas 2011/16/ES un 2010/24/ES. Tās izmanto arī jau esošos ziņošanas un datu uzturēšanas pienākumus, kas attiecas uz finanšu darījumiem.

IV nodaļa

Nobeiguma noteikumi

12. pants

Citi nodokļi par finanšu darījumiem

Attiecībā uz finanšu darījumiem dalībvalstis nepatur spēkā un neievieš nodokļus, kas nav šās direktīvas FDN un Padomes Direktīvas 2006/112/EK³⁰ paredzētais pievienotās vērtības nodoklis.

13. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētus aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā paredzētos nosacījumus.
2. Šās direktīvas 2. panta 2. punktā un 11. panta 2. punktā minētās pilnvaras deleģē uz nenoteiktu laiku, sākot ar 18. pantā noteikto dienu.
3. Padome jebkurā laikā var atsaukt 2. panta 2. punktā un 11. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar atsaukšanas lēmumu tiek izbeigta minētajā lēmumā norādīto pilnvaru deleģēšana. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc šāda lēmuma publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai tajā norādītā vēlākā datumā. Tas neietekmē jau spēkā esošo deleģēto aktu spēkā esību.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo Padomei.

---

³⁰ OV L 347, 11.12.2006., 1.–118. lpp.

5. Atbilstīgi 2. panta 2. punktam un 11. panta 2. punktam pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja 2 mēnešu laikā pēc minētā akta izziņošanas Padomei tā nav izteikusi iebildumu vai ja minētajā termiņā tā ir paziņojusi Komisijai, ka neiebilst. Pēc Padomes ierosmes minēto termiņu pagarina par 2 mēnešiem.

14. pants
Eiropas Parlamenta informēšana

Eiropas Parlamentu informē par to, ka Komisija pieņem deleģētus aktus, par visiem pret tiem izteiktiem iebildumiem vai par to, ka Padome atsauc pilnvaru deleģējumu.

15. pants
Direktīvas 2008/7/EK grozījumi

Direktīvu 2008/7/EK groza šādi:

- (1) direktīvas 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu svītro;
- (2) aiz direktīvas 6. panta iekļauj šādu:

"6.a pants
Saistība ar Direktīvu .../.../ES

Šī direktīva neskar Padomes Direktīvu .../.../ES³¹."

16. pants
Pārskatīšanas klauzula

Reizi piecos gados un pirmo reizi līdz 2016. gada 31. decembrim Komisija iesniedz Padomei ziņojumu par šās direktīvas piemērošanu un — attiecīgā gadījumā — priekšlikumu par tās grozījumiem.

Ziņojumā Komisija vismaz izvērtē FDN iespaidu uz iekšējā tirgus pareizu darbību, finanšu tirgiem un tautsaimniecību un ņem vērā nodokļu uzlikšanas attīstību finanšu nozarē starptautiskos mērogos.

17. pants
Transponēšana

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2013. gada 31. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šās direktīvas prasības. Dalībvalstis tūlīt dara zināmu Komisijai šo noteikumu tekstu kopā ar atbilstības tabulu, kur atspoguļota atbilstība starp minētajiem noteikumiem un šo direktīvu.

Dalībvalstis minētos noteikumus piemēro no 2014. gada 1. janvāra.

---

³¹ OV L [...], [...], ... lpp.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai tiesību aktu svarīgāko noteikumu tekstu, ko tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

18. pants
Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

19. pants
Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

PIELIKUMS

PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Padomes Direktīva par kopīgu finanšu darījuma nodokļa sistēmu un grozījumiem Direktīvā 2008/7/EK

1.2. Attiecīgās politikas jomas ABM/ABB struktūrā

14 05 Nodokļu politika

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu

Finanšu stabilitāte

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgā(s) ABM/ABB darbība(s)

Konkrētais mērķis Nr. 3

Izstrādāt jaunas nodokļu iniciatīvas un darbības, kas atbalsta ES politikas mērķus

Attiecīgā(s) ABM/ABB darbība(s)

14. sadaļa. Nodokļu politika un muitas savienība; ABB 05 nodokļu politika

1.4.3. Gaidāmais(ie) rezultāts(i)

Izvairīšanās no finanšu pakalpojumu iekšējā tirgus sadrumstalotības, ņemot vērā nesaskaņoto valsts nodokļu arvien lielāko skaitu.

Nodrošināt, ka finanšu iestādes dod savu taisnīgu ieguldījumu nesenās krīzes izmaksu segšanā, un nodrošināt nozares vienlīdzīgu aplikšanu ar nodokļiem salīdzinājumā ar citām nozarēm.

Izveidot pienācīgus šķēršļus pārmērīgi riskantiem darījumiem un papildināt regulatīvos pasākumus, kuru mērķis ir izvairīties no krīzēm nākotnē.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Ieguldījums vispārējās stabilitātes mērķa sasniegšanā ES periodā pēc finanšu krīzes

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

No finanšu tirgu sadrumstalotības pa darbībām un pāri robežām var izvairīties, nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret ES finanšu iestādēm un visbeidzot — nodrošināt iekšējā tirgus pienācīgu darbību var, vienīgi darbojoties visas ES līmenī.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Ir pierādījies, ka FDN ar plašu bāzi ieviešana valsts līmenī, sasniedzot trīs mērķus, gandrīz nav iespējama bez ievērojama darbības pārcelšanas efekta (piemērs — Zviedrija)".

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Nodokļi ir daļa no vispārējā noregulējuma satvara. Turklāt Komisija ir ierosinājusi nākotnē izmantot FDN ieņēmumus kā pašu resursu.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

Beztermiņa priekšlikums

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

Priekšlikums finansiāli ietekmē ES, jo tas palielina administratīvās izmaksas.

Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

Centralizēta netieša pārvaldība, izpildes uzdevumus deleģējot:

Personai, kurai ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kura ir noteikta attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē.

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Decentralizēta pārvaldība kopā ar trešām valstīm

Pārvaldība kopā ar starptautiskām organizācijām (**precizēt**).

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Dalībvalstīm jāīsteno atbilstīgi pasākumi, lai aplikšana ar FTT notiktu precīzi un laicīgi, kas ietver pārbaudes pasākumus.

Attiecīgu pasākumu veikšana, lai nodrošinātu nodokļa nomaksu un uzraudzītu un pārbaudītu tā pareizu nomaksu, paliek dalībvalstu ziņā.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Apzinātie riski

1. Aizkavējusies transponēšana dalībvalstu līmenī.
2. Nodokļa nemaksāšanas, apiešanas vai ļaunprātīgas izmantošanas risks.
3. Pārvietošanas risks.

2.2.2. Paredzētās kontroles metodes

Direktīvas 11. pants paredz īpašus nosacījumus nodokļa nemaksāšanas, apiešanas vai ļaunprātīgas izmantošanas novēršanai: deleģētie akti un administratīvā sadarbība nodokļu jautājumos.

Pārceļšanas risku novērš, izvēloties atbilstošu nodokļa likmju kopumu un plašu nodokļa bāzes definīciju.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas un aizsardzības pasākumus.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta izdevumu pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Apraksts...]	Dif./nedif. ⁽¹⁾	no EBTA ² valstīm	no kandidātvalstīm ³	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunkt a nozīmē
	[XX.YY.YY.YY.]	Dif./nedif.	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

- No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu	Budžeta pozīcija	Izdevumu	Iemaksas

¹ Dif. — diferencētās apropriācijas, nedif. — nediferencētās apropriācijas.

² EBTA: Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

³ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

finanšu shēmas izdevumu kategorija	veids					
	Numurs [Nosaukums.....]	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. panta 1. punkta aa) apakšpunktā a nozīmē
	[XX.YY.YY.YY.]		JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Numurs	[Nosaukums.....]

DG: <.....>			gads N ⁴	gads N+1	gads N+2	gads N+3	Iekļaut ietekmes atspoguļošanai vajadzīgo gadu skaitu (skat. 1.6. punktu)			KOPĀ
• Darbības apropriācijas										
Budžeta pozīcijas numurs	Saistības	(1)								
	Maksājumi	(2)								
Budžeta pozīcijas numurs	Saistības	(1a)								
	Maksājumi	(2a)								
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁵										
Budžeta pozīcijas numurs		(3)								
KOPĀ — ĢD <....>	Saistības	=1+1a+3	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav
	Maksājumi	=2+2a+3	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav

• KOPĀ — Darbības	Saistības	(4)	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav

⁴ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

⁵ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

apropriācijas	Maksājumi	(5)	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav
• KOPĀ — Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)								
KOPĀ — daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija <...>	Saistības	=4+ 6	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav
	Maksājumi	=5+ 6	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav

Gadījumā, ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas

• KOPĀ — Darbības apropriācijas	Saistības	(4)								
	Maksājumi	(5)								
• KOPĀ — Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)								
KOPĀ — daudzgadu finanšu shēmas 1. līdz 4. POZĪCIJĀ izdevumu kategorija (Pamatsumma)	Saistības	=4+ 6	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav
	Maksājumi	=5+ 6	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	5	„Administratīvie izdevumi”

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	gads 2013	gads 2014	gads 2015	gads 2016	No 2017. ga da
DG: TAXUD					
• Cilvēkresursi	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
• Pārējie administratīvie izdevumi	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
KOPĀ — TAXUD ĢD	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

KOPĀ — Daudzgadu finanšu shēmas 5. izdevumu kategorijā	(Saistību summa kopā = maksājumu summa kopā)	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	gads 2013	gads 2014	gads 2015	gads 2016	No 2017. ga da
KOPĀ — 1. līdz 5. POZĪCIJĀ daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijā	Saistības	0,294	0,798	0,798	0,798
	Maksājumi	0,294	0,798	0,798	0,798

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropriāciju izmantošanu

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	gads 2013	gads 2014	gads 2015	gads 2016	No 2017. gada

Daudz gadu finanšu shēmas 5. izdevumu kategorija					
Cilvēkresursi	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
Pārējie administratīvie izdevumi	0,040	0,036	0,036	0,036	0,036
Starpsumma —5. POZĪCIJA daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorijā	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

Ārpus daudz gadu finanšu shēmas 5. POZĪCIJAS⁶					
Cilvēkresursi					
Citi administratīvi izdevumi					
Starpsumma — ārpus 5. POZĪCIJAS daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorijā	Nav	Nav	Nav	Nav	Nav

KOPĀ	0,294	0,798	0,798	0,798	0,798

3.2.3.2. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā:

⁶ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

Paredzamais apjoms izsakāms veselos skaitļos (vai maksimāli ar vienu zīmi aiz komata)

	gads 2013	gads 2014	gads 2015	gads 2016	No 2017. gad a
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)					
14 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762
14 01 01 02 (Delegācijas)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 05 01 (Netiešā pētniecība)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu <i>FTE</i>) ⁷					
14 01 02 01 (<i>CA</i> , <i>INT</i> , <i>SNE</i> , ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
14 01 02 02 (<i>CA</i> , <i>INT</i> , <i>JED</i> , <i>LA</i> un <i>SNE</i> delegācijās)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 04 yy ⁸	- Galvenā mītne ⁹	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	- Delegācijas	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
XX 01 05 02 (<i>CA</i> , <i>INT</i> , <i>SNE</i> — netiešā pētniecība)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
10 01 05 02 (<i>CA</i> , <i>INT</i> , <i>SNE</i> — tiešā pētniecība)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)					
KOPĀ	0,254	0,762	0,762	0,762	0,762

14 ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Cilvēkresursu vajadzības tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Pašlaik DG TAXUD personāla izvietojumā nav pilnībā ņemta vērā kopīgā FDN sistēma, un tas būs jāpārvieto DG iekšienē. Nozīmēto ierēdņu galvenie uzdevumi būs: izstrādāt nodokļa praktiskās darbības tehniskos aspektus, lai palīdzētu sarunu procesā, uzraudzīt turpmāko īstenošanu, sagatavot normu skaidrojumus un darba dokumentus, strādāt ar deleģētajiem aktiem, kas attiecas uz noteikumiem par apiešanas vai ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu, sagatavot attiecīgās procedūras par pienākumu neizpildīšanu, utt.

3.2.4. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

– X Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai

⁷ *CA* – līgumdarbinieki; *INT* – pagaidu darbinieki; *JED* – jaunākie eksperti delegācijās; *LA* – vietējie darbinieki; *SNE* – valstu norīkotie eksperti.

⁸ Saskaņā ar robežlielumiem attiecībā uz ārštata darbiniekiem, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām „BA” pozīcijām).

⁹ Galvenokārt struktūrfondi, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF).

3.2.5. *Trešo personu iemaksas*

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- **X** Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus